

Perheneuvonnan erityiskoulutus
21.10.2025

Perheneuvonnan erityiskoulutus 60 op

Perheneuvonnan erityiskoulutus on tarkoitettu perheasiain neuvottelukeskuksissa työskenteleville perheneuvojille, jotka on valittu toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen tai jotka toimivat pitkissä määräaikaisissa (vähintään 1,5 vuotta) tai osa-aikaisissa työsuhteissa (vähintään 50%). Perheneuvojan sekä perheneuvonnan johtajan tehtävän vastaanottaminen edellyttää suostumusta suorittaa perheneuvonnan erityiskoulutus.

Perheneuvonnan erityiskoulutus (60 op) syventää perheneuvonnan perusosaamista, vahvistaa erityisosaamista sekä laaja-alaistaa asiantuntijuutta kirkon työssä. Sen keskeisin tunnuspiirre on osaamisen, toiminnan ja työn kehittäminen sekä ennakointi ja uuteen suuntautuminen. Koulutus voidaan suorittaa kahdessa osassa, jolloin sen suorittaminen on mahdollista myös useamman määräaikaisen työsuhteen aikana. Erityiskoulutukseen osallistumista suositellaan myös määräaikaisissa ja osa-aikaisissa työsuhteissa. Koulutus kokonaisuudessaan kestää noin kolme vuotta. Erityiskoulutukseen valinta edellyttää soveltuvuustutkimuksesta saatua hyväksyvää arviota. Perheneuvonnan erityiskoulutus sijoittuu tasolle 6 kansallisessa tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksessä (FINQF).

Koulutus rakentuu kuudesta moduulista. Koulutuksen rakenne tukee joustavaa suorittamista ja mahdollistaa osaamisen syventämisen erilaisissa työsuhteissa. Opiskelijat voivat suunnitella opintonsa elämäntilanteensa ja työnkuvansa mukaan, mikä lisää koulutuksen saavutettavuutta ja monipuolistaa osallistujajoukkoa.

Koulutuksen lähtökohdat ja tavoitteet

Koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijoille valmiuksia toimia kirkon perheneuvonnan perustehtävän ja arvojen mukaisesti ([Perheneuvonnan etiikka – Laatu ja määrä perheneuvon-
nassa](#)). Kirkon perheneuvonnan tavoitteena on vahvistaa kokonaisvaltaista hyvinvointia sielunhoidollisen ja terapeuttisen vuorovaikutuksen keinoin erityisesti parisuhteeseen ja perheeseen liittyvien vaikeuksien keskellä sekä elämän kriisitilanteissa. Ihmistä autetaan asettumaan suhteeseen niin itsensä, toistensa kuin Jumalan kanssa. Perheneuvojan työn keskeisenä osana on olla mukana yksilöiden, parien ja perheiden ristiriidoissa ja auttaa asianosaisia löytämään uusia näkökulmia ja toivoa vaikeisiin elämäntilanteisiin. Perheneuvonnassa pyritään erityisesti pitämään mielessä lapsen etu ja tarve turvallisiin lähisuhteisiin.

Koulutuksen osaamistavoitteet

Perheneuvonnan erityiskoulutuksen osaamistavoitteina on, että osallistuja

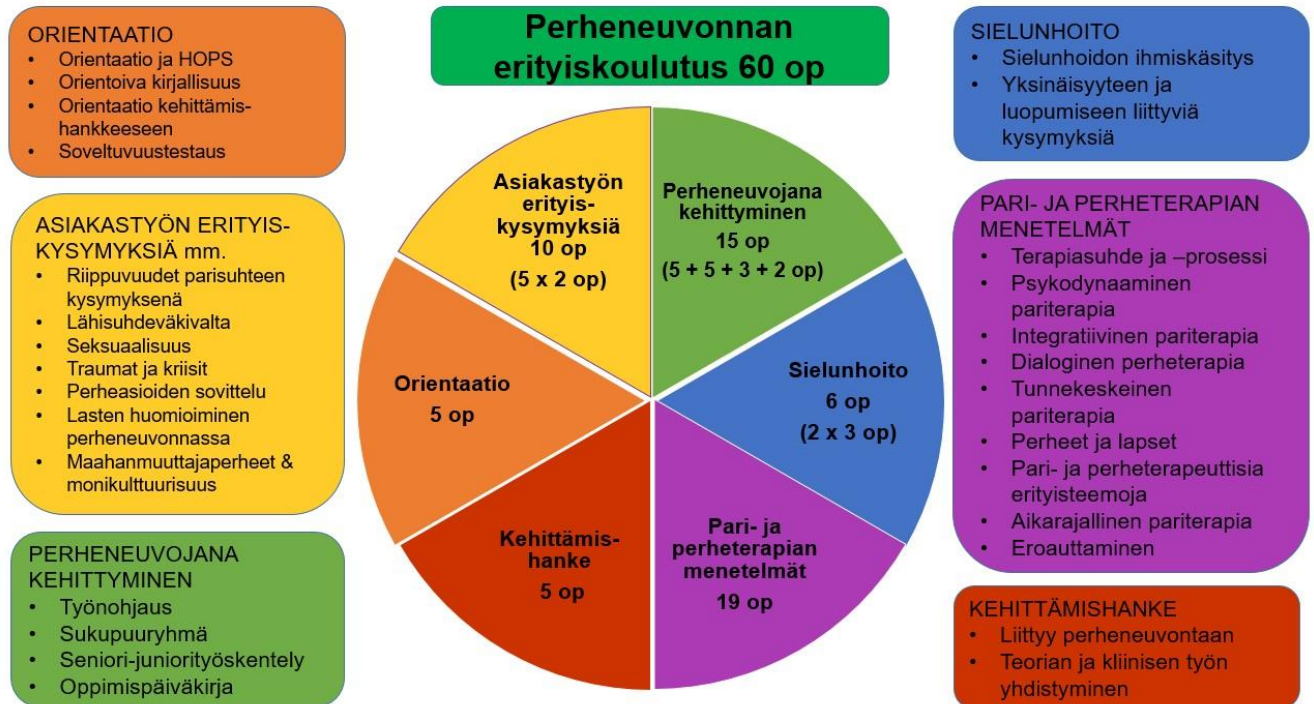
- hallitsee terapiaprosessin periaatteet ja taustateoriat
- tunnistaa terapiaprosessin vaiheet ja osaa ohjata prosessia perheneuvonnan asiakkaiden ainutlaatuiset tilanteet huomioiden ja ymmärtäen oman osuutensa terapiasuhteen kehittymiselle
- osaa jäsentää yksilön, parisuhteen ja perheen kehitysvaiheita sekä ymmärtää kehityksellisten puutteiden vaikutuksia ihmissuhteisiin
- osaa olla auttavalla tavalla läsnä kriisien ja traumaattisten tilanteiden keskellä elävien asiakkaiden elämässä
- tunnistaa ja sietää erilaisuutta niin itsessään kuin asiakkaissaan ja työyhteisössään
- osaa yhdistää psykoterapian ja sielunhoidon lähestymistapoja ja soveltaa monipuolisesti tutkimustietoa kehittäessään perheneuvontaa seurakunnassa ja paikallisissa verkostoissa ja
- tunnistaa omat ammatilliset rajansa sekä osaa itsenäisesti kehittää työtään ja osaamistaan asiantuntijana.

Koulutuksen rakenne

Koulutus on laajuudeltaan 60 opintopistettä ja se rakentuu kuudesta moduulista, jotka ovat (kuva 1):

1. Orientaatio 5 op
2. Kehittämishanke 5 op
3. Pari- ja perheterapian menetelmät 19 op
4. Sielunhoito 6 op
5. Kehittämishanke 5 op
6. Perheneuvojana kehittyminen 15 op
7. Asiakastyön erityiskysymyksiä 10 op

Perheneuvonnan erityiskoulutus

Kuva 1 Perheneuvonnan erityiskoulutuksen rakenne

Moduulien osaamistavoitteet ja sisällöt

1. Orientaatio 5 op

Osaamistavoitteet: Osallistuja

- hahmottaa koulutuksen kokonaisuuden ja omia kehittymistavoitteitaan perheneuvojana laadittuaan oman henkilökohtaisen opintosuunnitelman yhdessä kouluttajan kanssa
- ymmärtää oman kasvuhistoriansa merkitystä ammatilliselle kasvuilleen
- hahmottaa omaa ammatti-identiteettiään perheneuvojana sielunhoidon ja psykoterapian rajalla.

Sisältö

- Henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatiminen
- Orientoiva kirjallisuus
- Orientaatio kehittämiss-hankeeseen
- Orientaatio sukupuutyöskentelyyn

Perheneuvonnan erityiskoulutus

- Omien ammatillisen kehitykseen liittyvien kasvukohtien ja vahvuuksien tunnistaminen psykologin avulla (ellei ole käynyt soveltuvuustestissä aikaisemmin perheneuvojan työhön hakeutuessaan).

Vastuuhenkilö: kouluttaja Sini Rantakari, Kirkon tutkimus ja koulutus

2. Kehittämishanke 5 op

Osaamistavoitteet: Osallistuja

- osaa soveltaa teoreettista tietoa kliiniseen työhönsä perheneuvojana, omaan henkilökohtaiseen kehittymiseensä tai työyhteisönsä kehittämiseen.

Sisältö

- Perehtyminen aiheeseen liittyvään kirjallisuuteen
- Tiedon soveltaminen kliinisen työhön ja toiminnan reflektointi ja arviointi esimiehen/työyhteisön/ryhmän kanssa
- Hankeraportin (20 sivua) kirjoittaminen tai muu vastaava dokumentointi tai työnäyte
- Valmistautuminen ja osallistuminen kehittämishankkeiden esittelypäiviin

Vastuuhenkilö: kouluttaja Sini Rantakari, Kirkon tutkimus ja koulutus

3. Pari- ja perheterapian menetelmät 19 op

Osaamistavoitteet: Osallistuja

- osaa ohjata psykoterapeuttista prosessia erityisesti pari- ja perheterapeuttina
- osaa soveltaa keskeisimpiä psykoterapeuttisia viitekehyksiä työskennellessään parien ja perheiden kanssa
- tuntee paripsykoterapian hoitomuotona
- osaa integroida erilaisia pari- ja perheterapeuttisia lähestymistapoja ja soveltaa niitä yksittäisten asiakkaiden, parien ja perheiden tilanteisiin auttavalla tavalla.

Jaksot

Terapiasuhde- ja prosessi
Psykodynaaminen pariterapia
Integratiivinen pariterapia
Dialoginen pariterapia
Tunnekeskeinen pariterapia
Perheet ja lapset perheneuvonnassa

Pari- ja perheterapeuttisia erityisteemoja
Aikarajallinen pariterapia
Eroauttaminen

Vastuuhenkilö: kouluttaja Sini Rantakari, Kirkon tutkimus ja koulutus

4. Sielunhoito 6 op

Suoritetaan jaksot A ja B:

Kristillisen sielunhoidon ihmiskäsitys 3 op ja
Yksinäisyyteen ja luopumiseen liittyviä kysymyksiä 3 op

Vastuuhenkilö: kouluttaja Sini Rantakari, Kirkon tutkimus ja koulutus

4.A Sielunhoito: Kristillisen sielunhoidon ihmiskäsitys 3 op

Osaamistavoitteet: Osallistuja

- hahmottaa työtään perheneuvojana sielunhoidon näkökulmasta
- ymmärtää ihmisen sisäistä maailmaa kokonaisvaltaisesti sielun, mielen ja ruumiin jatkuvana yhteytenä toisiinsa
- ymmärtää ihmissuhteiden ja Jumalasuhteen välisiä yhteyksiä ja hengellisyyden merkitystä ihmisen hyvinvoinnille.

Sisältö: Sielunhoidon perusteet, psykosomatiikka, spiritualiteetti, sielunhoidon ja psykoterapian välinen suhde

4.B Sielunhoito: Yksinäisyys ja luopuminen 3 op

Osaamistavoitteet: Osallistuja

- tunnistaa ja ymmärtää eroon, menetyksiin ja luopumiseen liittyviä prosesseja
- osaa tukea sairauteen ja kuolemaan liittyvissä kriiseissä
- ymmärtää elämän rajallisuuteen ja menetyksiin liittyvää eksistentiaalista pohdintaa.

Sisältö: Yksinäisyys ja menetykset sielunhoidon kysymyksinä, sairauden ja kuoleman kohtaaminen sielunhoidossa ja perheneuvonnassa, erokysymykset sielunhoidossa

5. Perheneuvojana kehittyminen 15 op

Osaamistavoitteet: Osallistuja

- tunnistaa omia vahvuuksiaan sekä kehittämistä vaativia alueitaan perheneuvojana
- ymmärtää kasvuhistoriansa merkityksen ammatilliselle kasvulleen
- hahmottaa omaa tapaansa oppia ja
- soveltaa oppimaansa uusiin ainutlaatuisiin tilanteisiin elämässään ja työssään.

Sisältö

- 1 Työnohjaus (60 x 45 min) 5 op
- 2 Sukupuuryhmä (10 päivää) + oppimistehtävät 5 op
- 3 Seniori-juniorityöskentely (40 x 45min) + asiakasprosessin kuvaus (5 sivua) 3 op
- 4 Oppimispäiväkirja 2 op
- 5 Asiakastyötä perheneuvonnassa (300 x 45 min), ei opintopisteitä

Toteutus: Rakenteet työnohjaukselle, seniori-juniorityöskentelylle ja asiakastyölle opiskelija järjestää työnantajan tuella. Työnohjaajana voi toimia perheneuvoja tai muu psykoterapia-alan ammattilainen, jonka opiskelijan esimies (perheasiain neuvottelukeskukseen johtaja) on arvioinut riittävän päteväksi. Seniori-juniorityöskentelyn seniorina voi toimia yksi tai useampi kokenempi perheneuvoja. Kouluttajataho vastaa sukupuuryhmien järjestämisestä. Oppimispäiväkirja kirjoitetaan pari- ja perheterapian menetelmien, sielunhoidon sekä asiakastyön erityiskysymyksien moduuleista.

Vastuhenkilö: kouluttaja Sini Rantakari, Kirkon tutkimus ja koulutus

6. Asiakastyön erityiskysymyksiä 10 op (5 pakollista jaksoa)

Osaamistavoitteet: Osallistuja

- tuntee syvemmin perheneuvonnan asiakastyön keskeisimpiä aihealueita
- ymmärtää ajassa olevien ilmiöiden vaikutuksia kirkon perheneuvontaan ja
- osaa soveltaa erilaisia näkökulmia asiakastyöhön perheneuvonnassa

Toteutus: Opiskelija osallistuu viiteen eri teemakoulutukseen erityiskoulutuksen aikana. Koulutuksia järjestetään eri teemoista (ks. luettelo). Teemat voivat vaihtua ajankohtaisten tarpeiden mukaan.

Perheneuvonnan erityiskoulutus

- Riippuvuus pari- ja perheterapiassa 2 op
- Seksuaalisuus 2 op
- Traumat ja kriisit perheneuvonnassa 2 op
- Perheasioiden sovittelu 2 op
- Lähisuhdeväkivalta 2 op
- Lasten huomioiminen perheneuvonnassa 2 op
- Maahanmuuttajaperheet ja monikulttuurisuus perheneuvonnassa 2 op
- Terapeuttisten ryhmien ohjaaminen perheneuvonnassa 2 op

Vastuhenkilö: kouluttaja Sini Rantakari, Kirkon tutkimus ja koulutus

Koulutuksen suorittaminen

Eryityskoulutuksen voi suorittaa kahdessa osiossa, joista molemmat järjestetään noin kolmen vuoden välein. Molemmat osiot alkavat **Orientaatio**-moduulilla (5 op) Tämän jälkeen voi jatkaa joko **Pari- ja perheterapian menetelmät** -moduulilla (19 op) tai **Sielunhoito**-moduulilla (6 op). Näiden moduulien ohella opiskelija aloittaa **Perheneuvojana kehittämisen** -moduulin eri osioineen, **kehittämishankkeen** työstämisen sekä puolivuositain toteutuvat **Asiakastyön erityiskysymyksiä** -moduulin jaksot. Teemamoduulien jaksoista viisi tulee sisällyttää erityiskoulutukseen. Muita jaksoja voi suorittaa myöhemmin vapaaehtoisena täydennyskoulutuksena. Koulutuksen suorittamiseen menee yhteensä noin 3 vuotta.

Koulutuksen alussa opiskelija laatii yhteistyössä kouluttajan kanssa henkilökohtaisen opintosuunnitelman. Koulutuksen moduuleita tai niiden osaamistavoitteita voidaan hyväksi lukea seuraavin periaattein:

- Mikäli pari- ja perheterapeutti on aikaisemmassa koulutuksessaan suorittanut sukupuuryhmää vastaavan työskentelyn (vähintään 10 päivää), se hyväksi luetaan perheneuvojana kehittämisen moduulissa.
- **Pari- ja perheterapian menetelmät** -moduuli voidaan hyväksi lukea paripsykoterapeuttikoulutuksen suorittaneelle.
- **Sielunhoito**-moduuli voidaan hyväksi lukea **Kirkon sielunhoidon erityiskoulutuksen suorittaneelle**.
- **Seniori-juniorityöskentelystä** voidaan hyväksi lukea puolet (20 x 45min) työnohjaajakoulutuksen suorittaneelle.
- **Asiakastyön erityiskysymyksiä** -jaksoista kaksi voidaan hyväksi lukea **Kirkon sielunhoidon erityiskoulutuksen suorittaneelle**.

Perheneuvonnan erityiskoulutus

- Muiden tämän koulutuksen osaamistavoitteita vastaavien koulutusten kohdalla voidaan harkinnan mukaan yksilöllistää opintoja niin, että aiemmin saavutettu osaaminen integroituu perheneuvonnan kontekstissa käytettäväksi.

Koulutuksen kustannukset

Koulutus toteutetaan lähijaksojen ja etäjaksojen vuorotteluna. Varsinaisten osallistumismaksujen lisäksi kustannuksia kertyy lähijaksojen majoitus- ja matkakuluista seuraavalla tavalla:

- Orientaatio: etäjakso (1 pv), ei osallistumismaksua
- Soveltuvuusarviointi (ellei ole suoritettu virkaan/tehtävään haettaessa): tutkimuskulut
- Pari- ja perheterapian menetelmät: lähijaksoja (9 x 2 pv), osallistumismaksu
- Sukupuuryhmä: lähijaksoja (10 pv), osallistumismaksu
- Asiakastyön erityiskysymyksiä: lähijaksoja (5 x 3 pv), osallistumismaksu
- Sielunhoito: lähijaksoja (2 x 3 pv), osallistumismaksu
- Kehittämishankkeen esittelypäivät (2 pv), osallistumismaksu

Todistukset

Osallistuja saa todistuksen suorittamastaan moduulista. Todistuksen koko erityiskoulutuksesta antaa Kirkon tutkimus ja koulutus -yksikkö sen jälkeen, kun kaikki moduulit on suoritettu.

Erityiskoulutuksen järjestäjä ja toteuttaja

Perheneuvonnan erityiskoulutuksen järjestäjä on Kirkon tutkimus ja koulutus. Vastuukouluttajana toimii perheneuvonnan kouluttaja Sini Rantakari (sini-maarit.rantakari@evl.fi), p. 050 579 2648.